

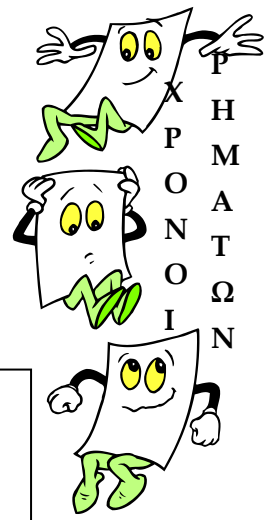
Ελληνικά Στ' Δημοτικού*

Ενότητα 1

Ταξίδια, τόποι, μεταφορικά μέσα

- Χρόνοι Ρημάτων
- Χρονικά επιρρήματα
- Ουσιαστικά με λειτουργία επιρρήματος
- Χρονικές προτάσεις
- Επαναληπτικό ενότητας

Όνομα:

1. Να γράφεις τα παρακάτω ρήματα στην κατάλληλη στήλη:

κατεβαίνουν, θα έχω φύγει, αναρωτήθηκε, ήθελες, θα τρώνε, έχεις
διαβάσει, συναντιόμαστε, θα δείτε.

Παροντικοί Χρόνοι	Παρελθοντικοί Χρόνοι	Μελλοντικοί Χρόνοι

2. Να υπογραμμίσεις το ρήμα και να σημειώσεις το χρόνο του κάθε ρήματος.

α] Η νύχτα έχει περάσει. _____

β] Νιώθω πως είμαι καλύτερα. _____

γ] Τα παιδιά χτυπούσαν πάνω στα τζάμια. _____

δ] Ο φάρος χάλασε τη νύχτα. _____

ε] Είχα πλαγιάσει αρκετά αργά. _____

στ] Ο ήλιος θα φωτίζει όλη τη γη. _____

ζ] Η θαλασσοταραχή θα σταματήσει σε λίγο. _____

η] Μέχρι το απόγευμα θα έχω λύσει το πρόβλημα. _____

3. Να μετατρέψεις ολόκληρή την πρόταση στους χρόνους που σου ζητούνται.

α] Ο πατέρας μου ήρθε νωρίς σήμερα.

Ενεστώτας: _____

Υπερσυντέλικος: _____

β] Είμαι σίγουρος ότι θα πάρεις καλό βαθμό.

Παρακείμενος: _____

Αόριστος: _____

γ] Παιδιά, ακούστηκε μια έκρηξη.

Παρατατικός: _____

Συντελ. Μέλλοντας: _____

δ] Το μάθημα θα διδαχθεί από το διευθυντή.

Υπερσυντέλικος: _____

Μέλλ. εξακολουθητικός: _____

ε] Ο αδελφός μου θα βλέπει κινούμενα σχέδια.

Αόριστος: _____

Μέλλ. στιγμιαίος: _____

4. Να συμπληρώσεις τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος, που δίνεται σε παρένθεση, στον παρατατικό.

α] Παλιότερα μας _____ (επισκέπτομαι) συχνά, αλλά τώρα έχουμε χάσει τα ίχνη του.

β] Μικρός _____ (ντρέπομαι) και _____

(κρύβομαι), όταν _____ (έρχομαι) στο σπίτι μας επισκέπτες.

γ] Κάθε απόγευμα όλα τα παιδιά του χωριού _____

(μαζεύομαι) στην πλατεία και παίζαμε, μέχρι που νύχτωσε.

δ] Πολλές φορές _____ (κάθομαι) πάνω σ' ένα βραχάκι

στην ακρογιαλιά και ποιος ξέρει τι _____ (συλλογίζομαι)

καθώς αγναντεύεις το πέλαγος.

5. Να τοποθετήσεις τα ρήματα στο σωστό χρόνο και πρόσωπο.

α] Οι αστροναύτες [βλέπω - ενεστώτας] _____ τα ίχνη που αφήνουν οι κινητήρες.

β] Ο αστροναύτης _____ [ταξιδεύω - Υπερσυντέλικος] στο διάστημα.

γ] Εσείς _____ [φωτογραφίζω - παρατατικός] συνεχώς τις πυραμίδες από το διαστημόπλοιο.

δ] Η διαστημική αποστολή _____ [επιστρέφω - μέλλοντας συντελεσμένος] στον πλανήτη Γη μετά από ένα 32 μήνες ταξίδι.

ε] Εσύ _____ [μελετώ - παρακείμενος] σκληρά για να γίνεις αστροναύτης.

στ] Εμείς _____ [περιμένω - μέλλοντας εξακολουθητικός] με αγωνία τις φωτογραφίες που θα μας στείλετε από το διαστημικό λεωφορείο.

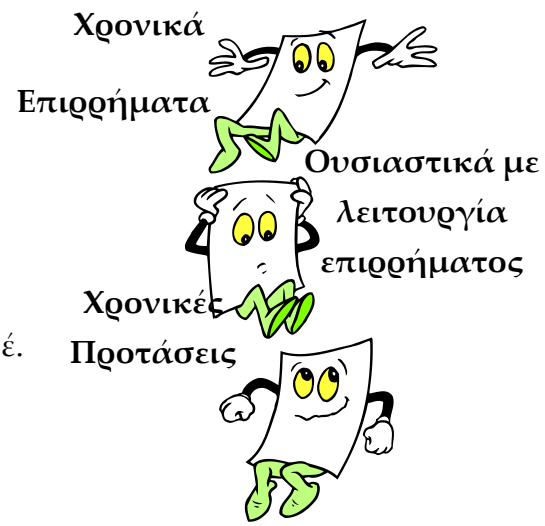
ζ] Ο αστροναύτης _____ [κοιμάμαι - αόριστος] για λίγο στο διαστημικό σταθμό.

η] Με τα κιάλια οι αστροναύτες _____ [παρατηρώ - μέλλοντας στιγμιαίος] τον κόσμο ολόκληρο.

6. Να μεταφέρεις το παρακάτω κείμενο στο παρελθόν.

Κάθε Σαββατοκύριακο πηγαίνουμε στο χωριό και βλέπουμε τον παππού και τη γιαγιά. Ταξιδεύουμε με το τρένο και περνάμε υπέροχα. Η γιαγιά μας φτιάχνει τα αγαπημένα μας γλυκά. Το βράδυ ο παππού φορά τα γυαλιά του και μας διαβάζει μια ιστορία.

Το προηγούμενο Σαββατοκύριακο πήγαμε _____
_____
_____
_____
_____

1. Να υπογραμμίσεις τα χρονικά επιρρήματα.

- α] Περίμενα το τηλέφωνο σου χτες, όχι σήμερα.
- β] Είμαι αποφασισμένος να βρω μια λύση τώρα ή ποτέ.
- γ] Πότε πότε σήκωνε τα χέρια του.
- δ] Φέτος η παραγωγή είναι πιο καλή από πέρσι.
- ε] Ο Κωστάκης φέτος είναι στη Στ' τάξη του Δημοτικού και του χρόνου θα πάει Γυμνάσιο.
- στ] Θα φύγω από το σπίτι απόψε ή αύριο.
- ζ] Έλα ύστερα να σε δω.

2. Να υπογραμμίσεις στις παρακάτω προτάσεις τις φράσεις που δηλώνουν χρόνο.

- α] Σήμερα, ο πατέρας είναι κάπως καλύτερα.
- β] Το χειμώνα χιονίζει τόσο πολύ, που κλείνουν οι δρόμοι.
- γ] Έχεις διορία ως αύριο για να μου απαντήσεις.
- δ] Κάποτε θα καταλάβει το λάθος του, αλλά τότε θα είναι αργά.
- ε] Ο Τάκης και η Μαρία θα παντρευτούν τον Οκτώβρη.
- στ] Πηγαίνω στο γραφείο κάθε μέρα, αλλά δε βρίσκω κανέναν.

3. Να υπογραμμίσεις στις παρακάτω περιόδους τις προτάσεις που φανερώνουν χρόνο.

- α] Μόλις κατάλαβε τι είχε συμβεί, έφυγε αμέσως.
- β] Τον περιμέναμε αρκετές ώρες και, όταν βράδιασε χωρίς να φανεί, καταλάβαμε πώς δε θα 'ρθει.

As θυμηθούμε τα όσα μελετήσαμε στην ενότητα "Ταξίδια, τόποι, μεταφορικά μέσα"

1. Να διαβάσεις το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσεις τις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Το ταξίδι της γιαγιάς στην Πόλη έγινε το 1961, όταν ακόμη ήταν εκεί πολλοί Έλληνες.

- Που λέτε... ο ήλιος **κόντευε** να δύσει, καθώς μπαίναμε απ' την εθνική οδό. Οι ακτίνες του σκορπούσαν χρυσάφια στους μιναρέδες, στις στέγες των σπιτιών και στην απέναντι ακτή, που ήταν η Χρυσούπολη.

Πορτοκαλιά και μαβιά χρώματα στα τζάμια, που αστράφτουν και να, στο βάθος η Αγία Σοφία... Τακ! έκανε η καρδιά μου. Όλοι μας κοντανασάναμε, κοιτάζοντας αχόρταγα. Σαν ψέματα μας φαινόταν. Όλα όσα είχαμε διαβάσει και φανταστεί, να τα τώρα μπροστά μας. Αυτή τη θέα δε θα την ξεχάσω [...].

Θυμάμαι το απόγευμα το τσάι που ήπια στα Θεραπειά, στο Ερμιγιάν. Τις κούπες και τα ασημένια μικρά κουταλάκια. Κάτω ο Βόσπορος να οργανώνεται απ' τα καραβάκια. [...].

- Την άλλη μέρα βρεθήκαμε στην Αγία -Σοφία. Ήταν το τέλος. Στάθηκα στην αρχή του μεγάλου κλίτους. Να έχω μια ολική εικόνα του ναού.

Ένωθα πολύ μικρούλα.. Μετά σταμάτησα κάτω από το μεγάλο θόλο. Το φως χυνόταν σαν καταρράκτης απ' τα πολλά παράθυρά του.

Προσπαθούσα να τον αναπαραστήσω με όλο εκείνο τον πλούτο που είχε κάποτε. Πραγματικά θα ήταν κάτι το μεγαλειώδες και το συγκλονιστικό. Σε μια κολόνα ψηλά, είδα το αποτύπωμα απ' την παλάμη του Μωάμεθ του Πορθητή, που μ' αυτό διέταξε το σταμάτημα της μεγάλης σφαγής και **λεηλασίας** την τρίτη μέρα της Αλώσεως.

α] Να βρεις ένα τίτλο για το πιο πάνω κείμενο και να αιτιολογήσεις την απάντησή σου.

β] Να γράψεις την περίληψη του πιο πάνω κειμένου σε 6 γραμμές.

γ] Να γράψεις ένα συνώνυμο της λέξης ληλασίας. _____

δ] Να γράψεις ένα αντίθετο της λέξης κόντευε. _____

2. Να σημειώσεις 2 προσδιορισμούς χρόνου από την κάθε κατηγορία, που βρίσκονται στο παραπάνω κείμενο.

Ουσιαστικά με λειτουργία επιρρήματος	Επιρρήματα	Χρονικές προτάσεις

3. Να υπογραμμίσεις 2 ρήματα από το πιο πάνω κείμενο και να τα μετατρέψεις σε όλους τους χρόνους, διατηρώντας το πρόσωπο του ρήματος .

Ενεστώτας		
Παρακείμενος		
Αόριστος		
Παρατατικός		
Υπερσυντέλικος		
Μελλ. Στιγμιαίος		
Μελλ. Εξακολουθητικός		

Σημειώσεις γραπτού λόγου